

bolnikove va-nj puhtil. V sobi, kjer bolnik leži, se ne mudi dolgo brez potrebe.

Da pa soba, kjer bolnik leži, ni s kužnino prenapolnjena, naj se skrbi zato, da je, kolikor mogoče, zračna, nepresoparna, zato naj se okna vsak dan kaka dvakrat odpró; bolnik pa takrat pod odejo zakrije, da se ne prehladi. Tako zrak v sobi čistiti, je veliko bolje, kakor brnjev les žgati ali pokaditi jo s jesihom, vlitim na razbeljeni kamen ali železo. Čeravno obojno to ni napačno, se slab zrak v sobi vendar-le najbolj čisti s tem, da se iz sobe izpusti in zdrav zrak noter pustí. Čedna, prostorna, in bolj hladna kakor vroča soba je prvo zdravilo kozavim; zato naj postelja bolnikova tudi nikoli ne bode blizo peči. Marsikdo je že zavolj vroče sobe in smradú v njej umrl.

Kako pa sicer zdraviti kozavega bolnika?

To je opravilo zdravnikovo. Al dokler zdravnik ni in če tudi že bolnika zdravnik obiskuje, naj si zapomnijo naši ljudje to-le:

Če so se v človeka kože vrinile, ne zatre jih nobeno zdravilo, noben zdravnik. Svoj tek v človeku morajo dokončati, razpasti se po životu in dozoreti morajo, ko so se začele. Zdravil tedaj iz lekarne navadno nikakoršnih ni treba; soba naj je bolj hladna kakor vroča, odeja ne presilna in posebno s pernicami ne; vodo (pa ne premrzlo) naj pijó čisto ali enmaló okisano z limono ali jesihom. Vino ali druga vinska pijača ali jedila so strup takim bolnikom. Juha (župa) in kako pečeno jabelko bodi naj jim jedilo.

Da si bolniki ne praskajo in oderó osepnic, ki jih srbijo, pa tudi grde brazgotine napravijo, pomazi jih z oljem ali kako drugo čisto mastjo, otrokom pa ovij roke s kako mehko cunjico, da si osepnic odreti ne morejo.

To so glavni nauki, ki jih našim ljudem damo na korist bolnih, da bolezen lože prestanejo, in na korist zdravim, da se koz obvarujejo.

Vse drugo spada v opravilstvo zdravnikovo, katerega, če je mogoče, je treba brž na pomoč poklicati.

Modri izreki.

* Mi nismo samo otroci starišev svojih, ampak tudi domovine svoje.

* Prava vera bodi vam luč, materni jezik bodi vam ključ do narodne sreče in napredka.

* Kdor ljubi narod svoj, onemu so zmirom dragi mili materni glasi.

* Laž in hlimba pogine, samo resnica in pravica ostane.

* Zlato in srebro nista nič proti pravemu prijatelju.

* Mladič brez rudečega lica je mladika brez cveta.

„Puč. Prij.“

Politične stvari.

Avstrija še zmirom na cedilu.

Nemški centralisti so po novi volilni postavi dosegli to, kar so nameravali — večino imajo v državnem zboru, in zopet so gospodje oni, ki imajo za seboj le manjšino narodov Avstrijskih. To je nenaravno, in ker je nenaravno, ni družega nič, kakor neprestali boj za ustavno pravo. Tak državni stan pa ni zdrav; v pravi ustavni državi morajo vsi narodi ravnopravni biti, in v Avstriji centralizem ni družega kakor večna nevarnost za državo samo. Tako imenovani „ustavoverci“ nočejo ustave poštene; oni se kot smôla držijo po Schmerlingu narejene ustave, ki je njih za

„gospode“ naredila v Avstriji; z rokami in nogami so se leta 1867 branili dvalizma, ki je Magjare rešil njihovega gospodstva; ko pa jim vendar ni obveljalo, Magjare spraviti v centralistični Dunajski zbor, sprejeli so ga mrmraje in nevoljni, zdaj pa se dvalizma še trdnejše držijo kot Magjari sami, da tem krepkejše morejo gospodovati Slovanom v Avstriji. Njih ustavno obnašanje je le terorizem proti posamesnim kraljestvom in deželam Avstrijskim.

21. dne t. m. se začne zopet državni zbor Dunajski. Ena prvih obravnav v tem zboru bode predlog grofa Hohenwarta, ki se opira na deklaracijo Českih poslancev, katero so poslali državnemu zboru, razloživši razloge; zakaj niso prišli v državni zbor. Grof Hohenwart se je prijel te prilike, da bi ustavoverce v državnem zboru napotil na pot porazumljenja in sprave s Čehi in vsemi družimi narodi, ki stojijo na stališču državopravne opozicije. Grof Hohenwart — to spoznava ves svet (in potuhnjeno tudi ustavoverci sami) — je resne besede govoril v duhu najspoštenejšega patrijotizma Avstrijskega; živo jim je na vest pokladal, naj opustijo trmo nemškega gospodstva, naj ne odbijajo roke, ki jo jim prijazno podajajo drugi narodi, — al žalibog! že govor njegov so vzlasti nemški Pemci z viharnim ugovorom motili! Vendar predloga njegovega niso mogli odbiti in pobiti; — on tedaj v malo tednih pride v obravnavo. Ustavoverci imajo dokaj časa premišljevati veliko važnost Hohenwartovega predloga; če jim pravica in svoboda niso le prazne marnje, morali bi po besedah cesarjevih: „naredite mi mir med narodi!“ in po nasvetu Hohenwartovem porazumeti se z ostalimi narodi in mir narediti.

Malo je upanja, da bi se to zgodilo. Ustavoverci so fanatiki, od katerih ni pričakovati, da bi se poboljšali. Če tudi bi sam sveti duh čez te ljudi prišel in z gorečimi jeziki k njim govoril, ne bi mu verjeli, ne bi ga ubogali. Oni prav dobro vedó, da so krivični; al krivico sučejo za pravico. Njih „liberalizem“ je despotizem drugim. Oni so — kakor je Hohenwart dobro rekel, vso moč na se potegnili in te oblasti po nobeni ceni ne dadó iz rok, naj bi zato tudi Avstrija propala. Vsaj so v predrznosti svoji tako daleč segli, da so že mnogokrat očitno rekli: „Če nismo gospodarji v Avstriji, naj gré Avstrija rakom žvižgat!“ Prav podobni so tedaj tistim hazardirarjem, ki ves svoj denar stavijo na eno srečko, naj dobijo vse, ali naj se pogubi vse.

Finančni polom („krah“) že so zakrivili; ako ne popustijo krivične svoje politike, zakrivili bodo tudi še politični polom.

Prilika, pogubno to pot popustiti, jim je dana po predlogu Hohenwartovem; Hohenwart jih resno opominja, naj spregledajo in postanejo pravični, — enajsta ura že bije.

Ali se bode zgodilo to na blagor Avstriji, videli bodemo še ta mesec. Bojimo se, da blagi patrijot je — bob v steno metal.

Politični petelini.

Na stolpih in strehah družih poslopij imajo peteline, ki sukaje se sém ter tjà, kažejo veter, zato jih tudi imenujejo veterneke.

Kar so ti petelini na strehah, to so petelini v politiki, ki se sučejo, kakor veter piha.

Po dr. Klunu ni bilo očitnejšega političnega petelina, kakor je dr. Valentin Zarnik. Naj iz njegovih različnih programov „Novice“ svojim bralcem v spomin stavijo le en kos onega programa, ki ga je on, ko je še pri nas na Štajarskem bival, iz Ljutomera